

RAFEL NADAL

La
senyora
Stendhal

labutxaca

A woman in a white sweater and red skirt walks with a young boy in a white shirt and dark shorts on a long, straight road lined with tall, mature trees. The road leads towards a bright light at the end, where a car is visible. The scene is peaceful and scenic.

Rafel Nadal

La senyora Stendhal

Columna
Barcelona

© Rafel Nadal i Ferreras, 2017
Publicat d'acord amb Pontas Literary & Film Agency

La primera edició d'aquesta obra es va publicar
a Columna l'any 2017

Primera edició en aquest segell: maig del 2018
© d'aquesta edició: Edicions 62, s.a.,
labutxaca

Fotocomposició: Moelmo, s.c.p.
Impressió: Liberdúplex
DIPÒSIT LEGAL: B. 6.272-2018
ISBN: 978-84-17031-90-9

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de
l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació
pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa
a les sancions establertes per la llei.

Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos
Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar
algun fragment d'aquesta obra
(www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

Tots els drets reservats.

Al poble, els manaments de la llei de Déu eren dos: en Sabater i en Ros. L'Antònio Sabater i en Pere Ros, els dos grans propietaris de la comarca, es repartien la meitat de les terres, s'alternaven a l'alcaldia, aplicaven les lleis a conveniència i s'asseguraven el control del poble. Només ells dos regaven els camps i les arbredes gràcies a un dret d'ús sobre l'aigua del canal que alimentava la hidroelèctrica dels Ribot. L'Isidre Ribot era l'únic que els superava en fortuna, però vivia a ciutat i amb prou feines s'interessava pels afers del poble. De manera que en Sabater i en Ros feien i desfeien al seu gust. I si haguessin sabut que l'avi els robava l'aigua, li haurien arrancat els arbres i l'haurien fet tancar. Però l'avi no els tenia por. Quan veia

que els pollancre s'esfullaven per culpa de la sequera, s'esmunyia de nit fins al canal i desviava l'aigua cap a la seva petita arbreda.

Aquell estiu del 1942 havia estat sec i calorós com mai. Cada tarda miràvem al cel implorant les tamborinades de finals d'agost, que no arribaven. Totes les pregàries eren en va.

—Si no plou ara, ja no veurem ni un bolet fins passada la festa —havia sentenciat l'avi amb aquell punt definitiu que donava a totes les coses. Després, de nit, havia sortit i no havia tornat a casa fins a l'alba.

Ja feia tres nits que marxava. A la cambra que compartíem, jo feia veure que dormia, però quan sentia petar la porta de la cuina, la que donava a l'hort, m'abocava a la finestra i el veia que caminava cap als arbres i es perdia en direcció al canal.

Com sempre, l'avi va tenir raó. Diumenge havíem celebrat la festa major sense un mal bolet per acompanyar el rostit, que aquell any va arribar a la cassola amb moltes cabeces d'all, moltes cebetes, moltes pastanagues, moltes to-

mates i només un pollastre, comprat a última hora als de cal Xapo, per mantenir la illusió que teníem alguna cosa per celebrar. Era el segon diumenge d'octubre, feia vint dies bons que havíem començat les classes i jo estava content per aquell estiu que semblava no acabar-se.

Era el primer any que no anava a l'internat des de la mort de la mare i a l'escola del poble no m'hi sentia gens estrany. Al contrari. En Dani m'hi acompanyava cada matí en la moto que havia reconstruït peça a peça quan al taller no hi havia feina. Camí del poble, m'arrapava a la seva cintura i, si feia vent, li encastava el nas a la jaqueta de pell negra. I quan arribàvem, travessava el pati molt refet, conscient que tots em miraven.

La rebuda a l'escola no havia pogut ser millor. Encara no s'havia acabat el mes d'octubre i ja m'havia fet l'amo de la colla. Però no m'enganyava, sabia prou bé que, si m'havien cedit l'honor del lideratge, era perquè venia en moto i perquè ell m'hi acompanyava. El record d'en Dani no s'havia esborrat mai de l'escola i la seva anomenada no havia parat de créixer d'ençà que els havia sorprès a tots deixant els estudis

per llogar-se de mecànic al taller del poble. En realitat, doncs, l'amo de l'escola era el noi que arribava en la moto d'en Dani.

Cada matí seguíem la mateixa rutina i jo em podia llevar feliç per primer cop des que la mare havia mort, aquell maleït últim dia de la guerra. Assegut a l'escó vell de la cuina, m'esperava fins que veia en Dani que baixava amb la jaqueta de pell negra i el casc de motorista alemany que havia comprat un dissabte al mercat, a ciutat. Llavors esmorzàvem plegats: ell, un got de vi i pa amb tomata i cansalada; jo, llet calenta i pa torrat amb melmelades. Havíem fet melmelades de móres i de meló i síndria, aquell setembre, mentre esperàvem les pluges que no arribaven. La senyora Stendhal, la mare d'en Dani, es movia amb destresa a la cuina. Aquells homes que sempre venien prou que l'hi deien:

—A tu, Annie, un dia encara et veurem darrere dels fogons d'una fonda de ciutat.

—Jo l'hi muntaré molt abans que no us penseu —els contestava en Dani.

Sempre parlava amb aquella mena de seguretat que m'havia fet oblidar que la mare ja no hi era.

També em feia sentir com a casa aquella olor tan bona que feia la mare d'en Dani i que jo flairava cada matí quan pujàvem a la moto i ella ens acomiadava a la porta de la caseta blanca, a la vora de la carretera dels arbres. Assegut a la moto, m'abraçava ben fort a la seva cintura, amb el cap contra el seu pit, mentre ella m'esbullava els cabells i em passava la mà per la galta. Després m'aixecava la cara i em besava al front. I quan la moto arrencava, jo encara estava una estona mig desmaiàt, fins que l'aire que passava de pressa entre els arbres de la carretera m'espavilava. Aleshores m'aferrava fort a la caçadora negra d'en Dani, tirava el cap enrere per sentir l'aire a la cara i veia passar ràpidament els plàtans que retallaven els camps, com en les velles pel·lícules que projectaven el diumenge al local de la parròquia. D'aquelles mudes que ens feien riure tant.

Amb el cap enrere i l'aire a la cara, aguantava tota la recta dels plàtans, que era llarguíssima, fins que tres quilòmetres més avall arribàvem a l'encreuament, agafàvem el trencant de la dreta i enfilàvem cap al poble. A l'entrada, a la cantonada del carrer de l'Església, que duia directa-

ment a la plaça, en Dani afluixava la marxa per aixecar la mà i deixar anar un somriure davant de la fleca de la noia de les trenes llargues. Després tornava a accelerar i ja no parava fins a deixar-me a l'entrada de l'escola, gairebé a l'altra banda del poble.

La calor havia esfullat prematurament els plàtans de la carretera i els pollancrecs de les arbredes. A primera hora, camí de l'escola, la moto lliscava damunt d'una catifa de colors torrats i la calma que es respirava a la plana era tan gran que semblava que tota la vida s'hi aturava.

De vegades, però, el vent bufava fort i feia voleiar les fulles amb remolins que anaven d'una banda a l'altra. Aleshores jo m'agafava més fort que mai a la cintura d'en Dani, esclafant el nas a la seva caçadora negra. Però tot això era més endavant, entrat el mes de novembre, quan arribaven les pluges i el vent del nord feia baixar de cop les temperatures. En dies freds com aquells, la senyora Stendhal m'embolicava amb un jersei de llana i una bufanda que m'havia fet alguns ves-

pres que l'avi i en Dani havien sortit i ella es quedava fent mitja i esperava desperta fins que tornaven a casa. I quan em feia el petó de comiat, allà al peu de la carretera, m'hi hauria quedat hores, palplantat, i no m'hauria fet res perdre'm l'atac i gol de l'escola. Ni les pipades als cigarrets que ens fèiem amb el tabac que el fill de l'administrador d'en Sabater robava al seu pare i que nosaltres fumàvem tancats als vàters, al fons del pati.

En dies com aquells, quan el vent baixava amb fúria pels pendents de la muntanya, tampoc no m'hauria importat perdre'm l'arribada en moto a l'escola. De fet, hauria volgut que el temps s'aturés per quedar-me allà, a la porta de la caseta blanca, abraçat a la senyora Stendhal i a aquella olor tan dolça que marejava. I no m'hauria importat no enfilat la carretera que travessava la plana, flanquejada per dues fileres de plàtans altíssims que arribaven fins al final de la recta, molt més enllà del trencant del poble, gairebé tan lluny com m'arribava la vista. Només allà baix, on jo encara no havia estat mai, els arbres abandonaven la carretera, que començava a enfilat-se entre boscos de roures i alzines i es perdia camí de la muntanya.